

**Academia de Studii Economice a Moldovei,
partenerul oficial pentru Republica Moldova al Forumului Economic Mondial,
prezintă Raportul Global privind Tehnologiile Informaționale 2013**

În data de 10 aprilie 2013, la Geneva, Forumul Economic Mondial (WEF) a lansat Raportul Global privind Tehnologiile Informaționale 2013, cea mai complexă și mai prestigioasă evaluare a dezvoltării TIC în statele lumii. Raportul prezintă și clasamentul anual privind dezvoltarea TIC pentru cele 144 de țări.

Raportul, realizat de prestigioasa instituție WEF, în colaborare cu partenerii naționali din 144 de țări ale lumii, **printre care se numără și Academia de Studii Economice a Moldovei**, contribuie la identificarea avantajelor și dezavantajelor structurale ale TIC și ajută la estimarea tendințelor de dezvoltare informațională a statelor pentru anii 2013-2014. În esență, raportul se bazează pe un volum reprezentativ de date statistice din anul 2012 și pe sondajele complexe efectuate pe parcursul anului 2012 în cele 144 de țări participante.

În prezent, prin conținutul său Raportul Global privind Tehnologiile Informaționale a devenit cea mai respectată și solicitată evaluare a impactului tehnologiilor informaționale asupra dezvoltării economice și consolidării competitivității domeniului în state lumii. Evaluarea Indicelui Global al Tehnologiilor Informaționale, în plan mondial, are ca obiectiv estimarea capacității statelor de a crea un mediu digital complex și a nivelului de utilizare a tehnologiilor informaționale în asigurarea unei dezvoltări sustenabile.

Valoarea calculată a Indicelui Global al Tehnologiilor Informaționale, pentru fiecare din cele 144 de țări, permite identificarea factorilor determinanți care asigură o creștere a TIC și explicarea faptului pentru care unele țări înregistrează mai multe succese decât altele. Conform metodologiei WEF, poziția unui stat după Indicele Global al Tehnologiilor Informaționale, este calculată în baza a 54 de indicatori, grupați în 10 “piloni” ai dezvoltării informaționale.

Pentru anul 2013, în clasamentul general al Raportului Global privind Tehnologiile Informaționale, Finlanda ocupă primul loc, devansând Singapore (poziția 2), Suedia (poziția 3), Olanda (poziția 4) și Norvegia (poziția 5). Menționăm faptul că, în anul 2013, Suedia a fost devansată de pe poziția 1 pe a 3-a, Danemarca de pe poziția 4 pe a 8-a, iar Statele Unite ale Americii, tradiționala premiantă la edițiile precedente, a coborât pe poziția nouă. Cu toate acestea, printre primele 15 poziții se evidențiază statele nordice din Europa, care au creat economii foarte inovative și receptive la TIC (Finlanda, Suedia, Norvegia, Danemarca) și noile țări industrializate din Asia - Singapore (poziția 2), Taiwan, China (poziția 10), Republica Coreea (poziția 11) și Hong Kong, China (poziția 14).

Conform raportului, realizat de WEF în colaborare cu Academia de Studii Economice a Moldovei, în clasamentul mondial, **pentru anul 2013, Republica Moldova ocupă poziția 77 din cele 144 de țări, în creștere cu 1 poziție, față de anul 2012 și 20 poziții, față de anul 2010.** Punctajul obținut este de 3,8 (pe o scară de la 1 - cel mai slab, la 7 – cel mai performant).

La nivel european și regional, cu toate că Republica Moldova încă mai înregistrează un decalaj față de media europeană, totuși se atestă o tendință de apropiere de statele vecine, după punctajul acumulat, ca România (poziția 75) și Ucraina (poziția 73). Menționăm faptul că, în context regional, în 2013 Republica Moldova a devansat unele state est-europene, ca Bosnia și Herțegovina (poziția 78), Albania (poziția 83),

Serbia (poziția 87). Printre țările CSI, Republica Moldova ocupă o poziție medie, depășind Armenia (poziția 82), Tadjikistan (poziția 112), Kârgâzstan (poziția 118).

Poziția Republicii Moldova a fost influențată pozitiv de următorii 5 piloni ai dezvoltării tehnologiilor informaționale: accesibilitatea la TIC (poziția 25), infrastructura și accesul la conținutul digital (poziția 55), impactul social (poziția 65), utilizarea individuală (poziția 72), utilizarea guvernamentală (poziția 76). În context mondial, după valoarea înregistrată la nivelul accesibilității la TIC, ca urmare a costurilor relativ mici de acces la internet, Republica Moldova se situează îndată după Japonia (poziția 24), clasându-se înaintea următoarelor state dezvoltate ale UE: Marea Britanie (poziția 35), Austria (poziția 37), Luxemburg (poziția 48), Italia (poziția 49), Germania (poziția 53), Olanda (poziția 60), Belgia (poziția 70), Franța (poziția 86).

Pe de altă parte, poziția țării noastre a fost influențată negativ de următorii 5 piloni ai dezvoltării TIC: utilizarea în afaceri (poziția 129), mediul politic și regulator (poziția 117), mediu economic și de inovare (poziția 88), impactul economic (poziția 84), competențe (poziția 78).

Pentru Republica Moldova, rămâne o provocare nevalorificată capacitatea redusă a mediului de afaceri de utilizare în mod eficient a tehnologiile informaționale cu scopul dezvoltării competitivității și creșterii profitabilității afacerilor, de utilizare a oportunităților TIC în activitățile cotidiene. La acest pilon sunt rezerve semnificative, Republica Moldova ocupând poziția 129 în clasamentul mondial. Cauzele principale sunt următoarele: nivelul redus de absorbție a tehnologiilor (poziția 128), capacitatea redusă de inovare a întreprinderilor (poziția 122), gradul redus de pregătire a personalului în domeniul TIC (poziția 122) și impactul nesemnificativ al utilizării internetului în afaceri (poziția 92). La acești indicatori, Republica Moldova se situează pe ultimul loc în Europa Centrală și de Est.

Și pilonul „mediul politic și regulator”, care evaluează nivelul de eficiență al cadrului național de reglementare, atestă dezavantaje evidente. Prin prisma acestui pilon, Republica Moldova s-a clasat pe poziția 117, acumulând un scor de 3,1 puncte. Un aport evident negativ l-au avut următorii indicatori: independența instanțelor de drept (poziția 138), eficiența sistemului juridic de soluționare a litigiilor (poziția 120), protecția proprietății intelectuale (poziția 117), eficiența sistemului juridic de reglementare (poziția 112).

În încheiere, putem concluziona că succesul creării și implementării unei politici eficiente de dezvoltare informațională a societății în Republica Moldova depinde de înțelegerea esenței și complexității interdependenței multiplilor factori de impact - în moduri pozitive sau negative - și de capacitatea de a-i identifica pe cei care sunt cruciali în etapa de post-criză mondială. Iar valorificarea oportunităților de dezvoltare durabilă a TIC, în Republica Moldova, în mare măsură, va depinde de creșterea nivelului de absorbție a tehnologiilor de mediul de afaceri, de consolidare capacității de inovare a întreprinderilor, de reformare profundă a sistemului juridic și de respectarea dreptului de proprietate intelectuală.

Academician Grigore BELOSTECINIC,
Rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova

Dr. conf. Corneliu GUȚU,
Directorul Institutului de Cercetări Economice și Studii Europene
al Academiei de Studii Economice a Moldovei